

היידד לצה"ל

טואלית העליונה של צה"ל, של כמה אישים שהם משיכמם ומעלה מעל לכל העם — אך לא רוחם של הרבים, של המפקדים הזוטרים והצוערים, של אנשי הקרב.

זהו הספר שיח לוחמים — המגלה את נסתרי-ליבם של למעלה ממאה גיבורי מלחמת-ששת-הימים, טייסים ומפקדי-טנקים, אני-שירגלים ואנשי-ים.

מיסמך זה נקרא ביראת-כבוד, כימעט בחירת-קורש. לוחמית-ש"ח ימצאו בו המשך ישיר לרגשותיהם ולרוחם.

לשוא יחפשו בו אף מילה אחת למען סיפוחים וכיבושים. אין בו זכר לשינאה ל"אויב. הספר הוא כולו תפילה לשלום, כמיהה לצדק, תעודה של הומאניזם שנצרך בלהבות-הקרב, הסולד מזוהרות המלחמה.

והקורא יכול רק להשתאות וי לשאול את עצמו: איך זכינו לי צבא כזה?

★ ★ ★

איה זו מחייבת תשובה. צה"ל שונה כל-כך משאר צבאות-העולם, הוא נבדל בליכך לטובה מרוב המוסדות האזרחיים בישראל, עד כי נראה הדבר כתעלומה עטופת מיסתורין.

אני יכול להציע רק שני פיתרונות לתעלומה זו — אחד מסיבתי ואחד עקרוני.

הפיתרון המסיבתי הוא זה: כתנאים של ישראל, הביטחון הוא עניין כה מכריע, כה מיידי, כה מרכזי, עד כי הוא מחנך את בעליו למידה של אחריות, של רצינות, של פיחון ושל התאפקות, שאין למצוא דוגמתם בכנסת, במרכזי-המפלגות ובצמרת ה"כלכלית.

זה נכון, בלי ספק, ובכל זאת, אין בכך תשובה מספקת.

כי גם עמים אחרים עמדו ועומדים במצב כזה. בעידן הטרור הביניבשתיים, יכולה גם ארצות-הברית להיות מושמדת תוך שעות, ובכל זאת גיללה מלחמת ויאט-נאם בצמרת הצבאית האמריקאית תהומות של חוסר-אחריות, של איחלת מדינית והונאה-עצמית. נותר רק הפיתרון העקרוני, והנה הוא:

צה"ל הוא היצירה האותנטית הגדולה היחידה של הדור הצעיר שנגדל בארץ זו.

לא רק אנשיו הם צעירים, אלא גם המוסד עצמו הוא צעיר.

מכאן שאין ראשי-צה"ל עמוסים בהרגלי-מחשבה אנאכרוניסטיים כמו עסקי-המפלגות, אין הם נאלצים להשתעבד למושגים של מאה שעברה, אין הם כלואים בכלא של פראזות שהתרוקנו מתוכנן.

מכאן החיזיון — ושוב, חיזיון שאין דומה לו בעולם — שהוקנים משתלילים בתחלהבות לאומיות המעבירה אותם על דעי, תם, בעוד שדווקא הצעירים, הלובשים את מדי-צה"ל, מאופקים ומתונים במחשבתם.

צה"ל הוא צבא מיוחד במינו, מפני שהוא מגלם ומייצג דור ישראלי חדש, גם הוא מיוחד במינו. וכל אחד מאיתנו, שתרם לצה"ל טיפה של דם, או לפחות טיפה של זיעה, השתתף בעיצובה של יצירה קולקטיבית זו.

אנחנו, הישראליים, הננו האנשים היחידים בעולם היכולים להצדיע לצבאם, לכבודו ולאהבו — לא מפני שאנחנו מיליטריסטים, אלא דווקא להיפך — מפני שאיננו מיליטריסטים.

על כך אנחנו חייבים לצה"ל תודה כפולה. כה לחי.

פי פירסומת אישית ובצע מפלגתי. אין תנועה פאשיסטית בעולם שלא ניזונה, בשלב זה או אחר, מתמיכה גלויה או מוסתית של הצבא. אדולף היטלר עצמו קיבל את אנשיו הראשונים ואת כספיו הראשונים ממפקדת אלוף-הפיקוד של הצבא במינכן.

ואילו אצלנו אין החוגים הפאשיסטיים והמסכדרי-פאשיסטיים של אנודות-הסיפוח למיניהן זוכים אלא ליחס של בוז גלוי.

★ ★ ★

היידד יכוד לדבר על בעיות פוליטיות רק ברגע שהוא פושט את מדיו. החייל מס' 1 של מלחמת-ששת-הימים, רביאלוף

רביאלוף חיים בר-לב: "הסדר ופיתרון"

יחצק רבין, אדם שהפך שמדבר בכל בית-ספר של פיקוד ומטה בעולם, פשט את מדיו ב31 בדצמבר.

כבר למחרת היום, באחד בינואר, השמיע את דברו החד-משמעי:

● "המיפנה ביחסי ישראלי-טריטוריאליים."

● "עובדה היא שמדינת ישראל אל הסתפקה במשך 20 שנה כי תחומים מסוימים, ורוב תושביה לא חשבו שיש מקום לזיום מלחי מה כדי לחזור לענתות."

המצבא ע"ל מלחמת-ששת-הימים, כובש השטחים המוחזקים, האדם המייצג את רוח צה"ל אולי יותר מכל אדם אחר — יוצא כאן בגלוי ובחוקף נגד סיפוח, נגד פיטפוטי "ארץ-ישראל השלמה", למען השלום כיעד מוחשי ועליון.

היכן התקדים לכך בדבריו ימי העמים?

★ ★ ★

ף בול מושהו לחשוב, כי זוהי רק רוחם של מעטים, של הצמרת האינטלקטואלית.

ראשי הטיל ספק בחשיבותו של מיצעד צבאי. עד שבא רביאלוף בר-לב, לפני שלושה שבועות, בתגיגת הטיס של הצעדה, והביע את הרעיה שאפשר בהחלט להחליף את מיצעד השנתי של צה"ל, ביום העצמאות, בתהלוכה האזרחית של הצעדה.

הערה קטנה, שנאמרה בדרך-אנב — אך היא מלמדת על רוחו של צה"ל יותר מהצהרות הגיגיות.

★ ★ ★

ראשי צה"ל הם חיילים, ואין הם יכולים להביע דיעה על הבעיות המדיניות הגדולות העומדות על הפרק. אולם צה"ל שולט בשטחים הי

צה"ל הוא צבא מיוחד במינו, ואין שני לו בעולם.

כמה ייחודי? המפקד בצה"ל אינו אומר "קדימה!", אלא "אחרי!". אבל זה היה נכון לגבי צבאות רבים, שקציניהם שלפו את חרבותיהם וזינקו ראשונים בהסתערות.

כל חייל של צה"ל מוכן להקריב את חייו כדי למנוע הפקרת חבר פצוע בשדה. אבל זה נכון גם לגבי החיאיט-קונג.

עיקר כוחו של צה"ל טמון בחיל-המילוראים, שאנשיו מוכנים לנוח בכל רגע משפחה ופרנסה כדי לחוש להצלחת המדינה. אבל זה נכון גם לגבי הצבא של שווייץ. בצה"ל אין תהום בין קצינים וטוראים. אבל תהום כזאת אינה קיימת גם בצבא ה"אוסטרלי.

מכל הכינות האלה, צה"ל הוא צבא מצויין.

מצויין — אך לא מיוחד במינו.

אך יש תכונה אחת, המבדילה בין צה"ל לבין כל הצבאות הידועים בעולם, בהווה ובעבר.

כל צבאות העולם הם מיבצרי המיליטריזם והשוביניזם בעמיהם.

כל צבאות העולם הם מחרחרי-מלחמה, בצורה זו או אחרת.

כל צבאות העולם מיוצגים על-ידי קצין נים המרמיים את קולם, בשעות-כיושר, למען מדיניות "נוקשה", "תקיפה", "אכזרית", ל"מען התשטשות בכוח הנשק, למען כירוש וסיפוח שטחים.

ואילו צה"ל הוא הצבא היחיד בעולם המהווה מיבצר לשפיות-הרעיה, לשאיפת-שלום, לתחושת-אחריות.

★ ★ ★

פני כמה ימים, ב-9 באפריל, דיבר ראש המטה הכללי, רביאלוף חיים בר-לב, בקול-ישראל, במיסגרת התוכנית "שאלתה מן האולם". הוא נשאל, בין ה"שאר, איך אפשר להסל את הטרור של איר-גוני החבלה. על כך ענה הרמטכ"ל:

"היפול הטרור יבוא כאשר יימי צא הסדר ופיתרון לפלסטינאים, ועד אז נובל לצמצם את היקף ה"פעילות הטרוריסטית."

בכך קבע הרמטכ"ל כי אין פיתרון צבאי לבעיית חיסול-הטרור, אלא רק פיתרון מדיני. זוהי, כשלעצמה, הודאה יוצאת-דופן מפי קצין בכיר, הודאה הבולטת בהגינה הצלול לעומת ההכרזות ההפוכות של הקצינים הרצפתיים באליגריה של שנות-החמישים, ו"האמריקאים בחיאט-נאם של שנות השישים.

אך המילה העיקרית, המושבת את תשומת-הלב באותו פסוק, היא המילה "פלסטינאים".

כאשר השמעתי רעיון דומה בכנסת, בחי-כוח על פעולות-הטרור, התעוררה סערה של צעקות מספסלי-גח"ל ומע"י: "מה זה פלסטינאים?", "אין פלסטינאים!"

בפסוק פשוט אחד, מופנה וי שפוי, הגדיר הרמטכ"ל מצויאות, שרוב עסקני ישראלי מנמים להטי ביטע אותה בים של מלל רגשני: שיש עם שני בארץ, וכי יש לתת לו "הסדר ופיתרון" שיתקבלו על דעתו, אם רוצים להשיג שלום.

★ ★ ★

אם יש דבר אהוב על הקצין הקלאסי, הרי זה מיצעד צבאי. איוה גנראל עונד-מדליות אינו מוכן למכור את נשמתו תמורת הזכות לעמוד על בימת-המיצעדים.

איני סבור כי אפשר למצוא בהיסטוריה של העמים אף דוגמה אחת לכך שמפקד